24/01/2020

Τρεις Ιεράρχες: “Πανεπιστήμονες και οι Τρεις”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Του Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ’

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ: Μέγας Βασίλειος, Ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καί Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἀρχιεπίσκοποι Κων/λεως, ὑπῆρξαν μεγάλες, φωτεινές προσωπικότητες πού λάμπρυναν τό πνευματικό στερέωμα τοῦ 4ου καί 5ου αἰῶνα, ἀλλά καί ἐξακολουθοῦν νά διδάσκουν καί τήν σύγχρονη κοινωνία μας.

Καί αὐτό, γιατί εἶναι ἐκεῖνοι οἱ σοφοί καί θεόπνευστοι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας πού πέτυχαν τήν σύζευξη ἑλληνισμοῦ καί χριστιανισμοῦ, τό σπουδαῖο αὐτό εὐεργέτημα στό χῶρο τῆς σκέψης, τῆς παιδείας καί τοῦ βιώματος.

Δέν εἶναι μόνο τό Βυζάντιο ἠ οἱ αἰῶνες τῆς τουρκοκρατίας ἀλλά καί ὁ νεώτερος ἑλληνισμός ὅπου διατηρήθηκε ἡ ἑνότητα τοῦ γένους μας μέ τροφή τήν ἀρχαία ἑλληνική ἱστορία, τό Εὐαγγέλιο καί τά διδάγματα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Τό γένος τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων τούς τιμᾶ ὡς «πύργους τῆς πίστεως», ὡς

«ποιμένες καί διδασκάλους», ὡς «οἰκοδόμους ψυχῶν», ὡς «πρότυπα παιδείας».

Πανεπιστήμονες καί οἱ Τρεῖς. Εἶχαν σπουδάσει ἀπό φιλολογία καί φιλοσοφία μέχρι ἰατρική καί ἀστρονομία.

Ἡ ἐπίδοσή τους ἀρίστη καί οἱ διδάσκαλοί τους τούς εἶχαν πάντοτε ὡς ὑποδείγματα. Ἐκεῖνο βέβαια πού ἔχει ἰδιαίτερη ἀξία εἶναι ἡ ἐπιτυχία σέ ἄριστο βαθμό τοῦ συνδυασμοῦ γνώσης καί ἤθους.

Ὅπως ἔγραψε ὁ Νύσσης Γρηγόριος, γιά τόν Μ. Βασίλειο καί ἰσχύει καί γιά τούς ἄλλους δύο Ἱεράρχες: «Ὁ Ἱεράρχης φυσιολογικά ἔκλινε πρός τό Θεό, πατρίδα εἶχε τήν ἀρετή, ἡ σωφροσύνη ἦταν σ' αὐτόν πάγια κατάσταση καί ἡ σοφία μόνιμο ἀπόκτημα».

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι εἴτε τούς προσεγγίσουμε ὡς διδασκάλους, κήρυκες θείας διδασκαλίας καί συγγραφεῖς, εἴτε ὡς ἱερουργούς, μύστες τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, εἴτε ὡς ποιμένες τοῦ λαοῦ μέ ἀπροσμέτρητη ἀγάπη, πάντοτε θά διαπιστώσουμε ὅτι ὑπῆρξαν Ἱεράρχες μέ θεῖα χαρίσματα, ταλαντοῦχοι ἄνθρωποι, μέ θαυμαστή πληρότητα, ἐξαγνισμένοι καί θεωμένοι.

Μιά συμβολή τῆς διδασκαλίας τους γιά τήν σημασία τοῦ ἀνθρώπου ὡς τῆς ἀνωτάτης ἀξίας τοῦ κόσμου, ἐξόχως ἐπίκαιρη, κατακλείουμε τό παρόν ἄρθρο μας.

Ὁ Μ. Βασίλειος θά γράψει: Ἐάν διά τοῦ «κατ' εἰκόνα» ἔχει ἐνσφραγισθῆ μέσα μας τό «θεοειδές», τό «καθ' ὁμοίωσιν» φανερώνει τό δυναμικόν τῆς ψυχῆς, τήν δυνατότητα πρός τελείωσιν.

«Τό μέν γάρ «κατ' εἰκόνα» φύσει δέδοται ἡμῖν – συνεχίζει ὁ οὐρανοφάντωρ. Τό δέ «καθ' ὁμοίωσιν» ἐκ προαιρέσεως καί οἴκοθεν κατορθοῦμεν ὕστερον... διά τῆς ἀρίστης πολιτείας... καί τῶν περί τά «καλά πόνων» (ΕΠ. 30, 29 καί 32).

Ὁ Ἰ. Χρυσόστομος θά διδάξει: «Ἄνθρωπός ἐστιν, οὐχ ὅστις ἁπλῶς χεῖρας καί πόδας ἔχει ἀνθρώπου, οὐδ' ὅστις ἐστί λογικός μόνον, ἀλλ' ὅστις εὐσέβειαν καί ἀρετήν μετά παρρησίας ἀσκεῖ». (ΕΠ. 49, 232).

Καί ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος θά γράψει: «Ὁ ἀριστοτέχνης Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐδημιούργησε τόν ἄνθρωπο... ἐπίγειο καί οὐράνιο, πρόσκαιρο καί ἀθάνατο, ὁρατό καί διά τοῦ νοῦ ἐγγιζόμενο, εὑρισκόμενο στό μέσον τοῦ μεγαλείου καί τῆς ταπεινότητος». (ΕΠ. 36, 321).

Σέ μία ἐποχή παρακμῆς σέ πολλά ἐπίπεδα, δέν ἀξίζει ἄραγε νά ἐπιδιώξουμε, κατά προτεραιότητα πλέον, μιά συνάντηση μέ τή σοφία τους;

Ἀσφαλῶς θά πρόκειται γιά πεφωτισμένη ἐνέργεια.